

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนต้องมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคลได้ อาจารย์ผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากที่สุด โดยการศึกษาถึงวิธีการสอนและวิธีการเรียนของผู้เรียนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ โดยมุ่งเน้นให้อาจารย์ผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกำหนดไว้ในมาตรา 24(5) ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จากภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของครูทั้งในฐานะผู้วิจัยและผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำการวิจัยได้ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว จึงจำเป็นที่ครูอาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (สมบุรณ์ ดันยะ, 2547 หน้า 2)

ชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ที่มีบทบาทเพิ่มขึ้น ใน พ.ศ. 2528 กิจวัตรประจำวันของมนุษย์จึงเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมากขึ้น จนเหมือนว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งทำให้มนุษย์ได้รับความสะดวกสบายและประสบความสำเร็จในงานด้านต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศกำลังเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวัน สังเกตได้จากการนำคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลมาใช้ในสำนักงาน การจัดทำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ (hardware) ซอฟต์แวร์ (software) ด้านข้อมูล และการติดต่อสื่อสาร ผู้ใช้จึงต้องปรับตัวยอมรับและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยเฉพาะข้อมูลและการติดต่อสื่อสารซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจจำนวนมาก เทคโนโลยีสมัยใหม่จะช่วยงานให้ง่ายสะดวกและรวดเร็วขึ้น และที่สำคัญช่วยให้สามารถตัดสินใจดำเนินงานได้เร็ว และถูกต้องดีขึ้น

ในปัจจุบันคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี โดยมีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร 7 สาขาวิชา คือ หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรมและองค์กร สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไปหมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาบังคับเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี

โดยที่วิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม ถูกบรรจุเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตรนิติศาสตร์ของคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม ศึกษา
กฎหมายพระธรรมนุญศาลยุติธรรม อำนาจศาลและอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี รวมถึงระบบ
ตุลาการ ซึ่งพระธรรมนุญศาลยุติธรรม แบ่งเป็น 4 หมวด หมวดที่ 1 ว่าด้วย บททั่วไป ตั้งแต่ มาตรา 1-
14 หมวดที่ 2 ว่าด้วย เขตอำนาจศาล ตั้งแต่ มาตรา 15-23 หมวดที่ 3 ว่าด้วย องค์คณะผู้พิพากษา
ตั้งแต่ มาตรา 24-31 หมวดที่ 4 ว่าด้วย การจ่าย การโอน และการเรียกคืนสำนวนคดี ตั้งแต่ มาตรา
32-33 รวม 33 มาตรา

อย่างไรก็ตามได้มี รศ.ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัยและคณะ (2548) รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษา
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลการวิจัยโดยเน้น
ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา คณาจารย์ต้องการได้รับการ
พัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือรูปแบบและเทคนิคการสอน
แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วงเวลา 3-5 วัน ณ สถานที่ภายใน
มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนนิสิตต้องการให้คณาจารย์เตรียมการสอนล่วงหน้าและเข้าสอนให้ตรงเวลา
สอนให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ วัดและประเมินผลเป็นระยะ
สม่ำเสมอเพื่อพัฒนานิสิต และปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม แก่นักศึกษาปริญญาตรีชั้น
ปีที่ 3 หลักสูตรนิติศาสตร์ สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประจำปีการศึกษาที่ 1/2554 และ 1/2555 ซึ่งบรรจุไว้เพียง 2 หน่วยกิตเท่านั้น ทำให้ผู้วิจัยจึง
ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้
นักศึกษาสนใจและตั้งใจในการเรียน และสามารถได้รับความรู้ตรงตามกรอบการเรียนการสอนของ
หลักสูตรและเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไปเมื่อจบ
การศึกษา และยังสามารถทำให้นักศึกษาสนุกเพลิดเพลินในการเรียนการสอน อันนำไปสู่การตั้งใจและ
ใส่ใจในการเรียนรู้ต่อไปได้โดยง่าย

ดังนั้น การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากเว็บไซต์ ในรายวิชาพระ
ธรรมนุญศาลยุติธรรม จึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการพัฒนาการเรียน
การสอนที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษามีวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กล้าแสดงความคิดเห็น มี
ทักษะการคิดวิเคราะห์ เพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดทางการเรียนต่อนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน มีการ
ออกแบบและจัดระบบการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ฐานข้อมูล
ที่เกี่ยวข้อง จนทำให้นักศึกษาสามารถเรียนหรือทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเองอย่างไม่มีข้อจำกัดเรื่อง
เวลาหรือสถานที่ และเมื่อจบบทเรียนแล้วสามารถดูบทสรุปเนื้อหาโดยย่อได้ ทำให้นักศึกษาเข้าใจ
เนื้อหาได้มากขึ้น อาจารย์ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาข้อมูลต่างๆได้สะดวกรวดเร็ว จึงสามารถนำความรู้
ที่หลากหลายให้มีความชัดเจนมากขึ้น ด้านบทบาทของอาจารย์ผู้สอน ทำให้มีแนวโน้มเป็นผู้แนะ
แนวทางให้คำปรึกษาอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาเพื่อมีโอกาสสัมผัสสื่อต่าง ๆ เป็นการเพิ่ม

บรรยากาศในการเรียนรู้ได้ดี และทำให้เกิดแรงจูงใจภายในที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างระบบการเรียนการสอนโดยการสอนโดยใช้เว็บไซต์ใน รายวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม จึงมีลักษณะที่จะเอื้อให้นักศึกษาได้เรียนอย่างถูกวิธีและบรรลุวัตถุประสงค์ สามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพและความสนใจของนักศึกษา ดังนั้นการเรียนการสอนโดยใช้เว็บไซต์จึงได้รับความสนใจมาก ในปัจจุบันเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน ในการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้กับเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย ก่อให้เกิดผลการเรียนรู้ และพร้อมที่จะพัฒนาผู้เรียนไปให้สู่ยุคสังคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

สำหรับการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยในเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม
2. เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม ให้สำเร็จลุล่วงต่อไป
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมและระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) หมายถึง ปัจจัยหลักที่ต้องการศึกษาในที่นี้ ประกอบด้วย

1. เพศ
2. ระดับคะแนนเฉลี่ย
3. ความถี่ในการเข้าห้องเรียน
4. การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว
5. ความสามารถท่องเว็บไซต์ได้อย่างสะดวกสบายจากมหาวิทยาลัย
6. ความสามารถท่องเว็บไซต์ได้อย่างสะดวกสบายจากที่พัก
7. ระยะเวลาในการท่องเว็บไซต์ต่อวัน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) หมายถึง พฤติกรรม และความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชา พระธรรมนุญศาลยุติธรรมในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

- 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม โดยมีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมและระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย แตกต่างกัน
2. ระดับพฤติกรรมและระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม จำแนกตามความถี่ในการเข้าห้องเรียน แตกต่างกัน
3. ระดับพฤติกรรมและระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม จำแนกตามระยะเวลาในการท่องเว็บไซต์ต่อวัน แตกต่างกัน

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed-method) โดยได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยมุ่งเน้นการศึกษารายวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมของหลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ห้อง A1 และ B1 ที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม

วิชากฎหมาย หมายถึง วิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม

พฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม ประกอบด้วย นักศึกษาใช้เวลาใช้งานเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย นักศึกษาเข้าใช้เว็บไซต์สมุดจดกฎหมายในภาคการเรียนที่มีวิชานี้อยู่ นักศึกษายังคงใช้เว็บไซต์สมุดจดกฎหมายหลังจากเรียนวิชานี้เสร็จสิ้นไปแล้ว นักศึกษาใช้ Forum ในแต่ละมาตราในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย นักศึกษาใช้การจดโน้ตลงในแต่ละมาตราในเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย นักศึกษาใช้การพิมพ์โน้ตออกมาเป็นไฟล์ PDF พร้อมมาตรากฎหมายในเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย และนักศึกษาใช้การทำไฮไลต์มาตราในเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย สนับสนุนให้มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่อาจารย์เตรียมไว้ให้ การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมายช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนผ่าน เว็บไซต์สมุดจดกฎหมายทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะต้องติดตามการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ ตลอดเวลา การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย ทำให้มีการติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาระหว่างอาจารย์ เพื่อนร่วมชั้น และผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย สามารถทำให้การเรียนการสอนวิชานี้ น่าสนใจยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมายเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมายส่งผลต่อความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาในด้านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมในด้านเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย ประกอบด้วย นักศึกษาสนใจใช้งานเว็บไซต์สมุดจดกฎหมายต่อไป เว็บไซต์สมุดจดกฎหมายมีขนาดของฟอนต์ตัวอักษรและสีที่ใช้เหมาะสม การบริการต่าง ๆ จากทีมงานเว็บไซต์สมุดจดกฎหมาย และเว็บไซต์สมุดจดกฎหมายมีรูปแบบที่สวยงามและง่ายต่อการใช้งาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรม โดยมีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนในวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมดังกล่าวสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
2. สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักศึกษา
3. สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาพระธรรมนุญศาลยุติธรรมดังกล่าวสำหรับการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป